

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 13. Divinitas Filii Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

lia Regionis Legati; responditque S. Ju- Sæculum IV.
 stus: *Qui non confitetur, Filium Dei co-* A. C. 381.
æternum Patri, anathema sit! S. Ambro-
 sio, etiam suffragia Legatorum Africae
 expetenti, Episcopus Felix omnium no-
 mine dixit; jam olim hunc errorem a
 se damnatum, & adhucdum damnari.
 Anemius, ut Episcopus Sirmiensis, primæ
 in Illyrico Sedis, sicut & alii, Arianis a-
 nathema dixit.

n. 16.

§. XIII.

Divinitas Filii Dei.

Sanctus Ambrosius dixit: *Audite, quæ* n. 17
sequuntur! Tum in Epistola Arii illa
 Verba de Patre lecta sunt: *Solus æter-*
nus, solus sine initio, solus vere sanctus,
solus immortalis! S. Ambrosius: *Etiam*
in hoc articulo dammate eum, qui dicit,
Filium non esse verum Deum. Palladius
 respondit: *Quis dicit, Filium non esse*
verum Deum? S. Ambrosius: *Arius di-*
xit. Palladius: *Cum dicat Apostolus,*
Jesum Christum esse Deum super omnia,
num quis negare poterit, eum esse verum
Dei Filium? S. Ambrosius: *Ut sciatis,* n. 18.
quod simpliciter veritatem quæramus, ec-
ce! idem dico, quod tu dicis, tu vero non
integram, sed tantum veritatis partem
eloqueris; dum enim hæc dicis, negare
videris, ipsum esse verum Deum. Si er-
go simpliciter confiteris, Filium Dei esse
verum

Sæculum IV.
A. C. 381.

*verum Deum, edic ea verba eodem, quo
ego pronuntio, ordine!* Palladius: *Le-
quor tibi secundum Scripturas; dico, quod
Dominus sit verus Deus.* S. Ambrosius:
*An dicis, Filium Dei esse verum Domi-
num?* Palladius: *Cum dicam, esse verum
Filium, quid ultra hoc opus sit?* S. Am-
brosius: *Non peto id solum, ut dicas, esse
verum Filium, sed Filium Dei esse Domi-
num.* S. Eusebius Bononiensis dixit: *Je-
sus Christus est verus Deus secundum fidem
Catholicam.* Palladius: *Est verus Filius
Dei.* S. Eusebius: *Etiam nos Filii se-
mus per adoptionem, ipse autem est per
generationem divinam. An ergo fatearis
verum Dei Filium esse proprie, & natu-
ra Dominum?* Palladius: *Dico, quod sit
verus Filius unicus Dei.* Eusebius: *Er-
go credis, quod contra Scripturas loqui-
tur, qui dicit, Jesum Christum esse ve-
rum Deum?* Tacente Palladio, S. Am-
brosius dixit: *Qui dicit tantum, esse ve-
rum Filium, & dicere non vult, esse ve-
rum Dominum, negare videtur. Ergo
id Palladius, & hoc ordine fateatur, si-
stud a sua pertinacia impetrare potest, &
enuntiet, an credat, Filium Dei esse ve-
rum Dominum.* Palladius: *Filius dicit:
ut te agnoscant solum verum Dominum,
& quem misisti Jesum Christum. At
hoc ex affectu dicit, vel in veritate!* S.
1. Joa. 5. 20. Ambrosius: *S. Joannes dicit in sua Epi-
stola:*

stola: Est verus Deus. Nega, si potes! Sæculum IV.
Palladius: Cum tibi dico, esse verum Fi- A. C. 381.
lium, etiam confiteor unam veram divini-
tatem. S. Ambrosius: Sub his ipsis ver-
bis fraus latet; dum enim dicis, unam so-
lam, & veram Divinitatem, hanc soli Pa-
tri, & non Filio tribuis. Si ergo clare
loqui vis, dum me ad Evangelia remittis,
dic cum S. Joanne Evangelista: Est verus
Deus, aut nega, quod dixerit. Palladius:
Nullus alius præter Filium est, qui sit ge-
nitus. S. Eusebius: Iesus Christus est **n. 21.**
verus Deus secundum fidem omnium, &
Professionem Catholicam; secundum tuam
opinionem dic! an non sit? Palladius:
Est virtus Dei nostri. S. Ambrosius:
Non loqueris mente sincera, & ideo ana-
thema sit, qui non confitetur, Filium Dei
esse verum Dominum! Omnes Episcopi
dixerunt: Anathema sit, quicumque di-
xerit, Christum Filium Dei non esse Do-
minum.

Dum lectio Epistolæ Arii continua-
 tur, illa verba examini subjecta; quod
 Pater solus immortalitatem possideat. Et
 S. Ambrosius dixit: *An Filius Dei im-*
mortalis est, vel non est secundum Divi-
nitatem? Palladius: Quæro, an hæc ver-
ba Apostoli accipias, vel non: qui solus **i. Tim. 6. 16.**
babet immortalitatem Rex Regum? S. Am-
brosius: Quid dicis de Christo Filio Dei?
Palladius: Nomen Christi estne divinum,
aut

Sæculum IV. *humanum?* S. Eusebius: *Secundum My-*
 A. C. 381. *sterium Incarnationis vocatur Christus,*

n. 23.

qui idem Deus est, & homo. Palladius:
Christus est nomen carnis, & nomen hu-
manum; etiam vos mihi respondete! S. Euse-
bius: Quare tricis inutilibus immor-
ris? Verba Apostoli, quæ pro Ario dis-
gasti, si tamen ea intelligis, sub nomine
Dei totius Naturæ Divinæ Dignitatem
exprimunt; nam Pater, & Filius eodem
Dei nomine designantur. S. Ambrosius:

n. 24.

Jam peto, ut clare sensum tuum enunties!
An Filius Dei secundum Generationem
Divinam immortalis est, vel non? Et
postquam Palladius adhuc aliqua garru-
vit, subjunxit: Quid vobis videtur de eo,
qui negat, Filium Dei esse immortalem?
Omnes Episcopi dixerunt: Anathema
sit! Palladius: Generatio Divina est im-
mortalis. S. Ambrosius: Iterum late
fallacia, ne clarius de Filio Dei mentem
explicet. Dico, Filium Dei secundum
Divinitatem esse immortalem; nega,

n. 25.

potes! Palladius: An Iesus Christus
mortuus est, vel non? S. Ambrosius: Mor-
tuus est secundum carnem. Nam neque
anima nostra moritur. An ergo creditis

Disputatio
 cum Arianis.

Iesum Christum secundum Divinitatem
mortuum? Palladius: Quare ad hanc vo-
cem mortis expallescit? S. Ambrosius:
Nullatenus hanc vocem timeo, imo confi-
teor, Filium Dei secundum carnem meum

mor-

Sæculum IV.
A. C. 381.

mortuum fuisse, ipse enim, & nemo alius, me vinculis mortis liberavit. Cumque Palladius non cessaret ambigue loqui, dicens, quod Arium non novisset, & tamen eum damnare nollet, S. Ambrosius dixit: *Illi, qui libere, & bona mente fidem suam non explicat, anathema dico!* Omnes Episcopi dixerunt: *Anathema!*

n. 26.

Dum lectio Epistolæ Arii continuatur, perventum ad illa verba: *Solus sapiens.* Palladius dixit: *Pater per se ipsum sapiens est, sed Filius non est sapiens.* S. Ambrosius, & S. Eusebius ad impia verba exclamarunt. Et Palladius fassus est, quod Filius Dei sit Sapiencia. S. Ambrosius interrogavit: *Estne sapiens, an non?* Palladius respondit: *Est Sapiencia.* Ergo sapiens est. Reposuit S. Ambrosius, *1. Cor. 1. 24.* cum sit Sapiencia. Palladius: *Respondemus vobis secundum Scripturam.* S. Eusebius dixit: *Anathema illi, qui negat Filium Dei esse sapientem.* Omnes Episcopi dixerunt: *Anathema!* Super hoc articulo etiam Secundianus interrogatus, noluit mentem suam aperire.

n. 28.

Inde ad vocem, Bonus, progrediuntur. Palladius fatebatur, Jesum Christum esse bonum. S. Ambrosius dixit: *Ergo erravit Arius, quod solum Patrem bonum dixerit.* Palladius: *Qui negat Jesum Christum esse bonum, errat.* S. Eusebius: *Fateris quidem, Jesum Christum esse*

n. 29.

Sæculum IV. esse bonum, at ego etiam bonus sum, cum
A. C. 381. ad me dictum est: Euge serve bone! & illi

Matth. 25. *bi: bonus homo res bonas de thesauro suo
expromit.* Palladius: dixi, non respicitur

21. Luc. 6. 45. *debo, donec plenum adsit Concilium!* S.

Ambrosius dixit: *Judæi dicebant: bonus est!
& Arius negat, Filium Dei esse bonum.* Palladius: *quis hoc neget?* S. Euse-

Joan. 17. *sebius: ergo Filius Dei, est Deus bonus!*

12. Palladius: *Pater, qui bonus est, genuit Filium bonum.* S. Ambrosius: *etiam non genuit bonos, sed non secundum Divinitatem.* Cumque aliud ex obstinato non

posset exprimere, dixit: *anathema illi, qui non confitetur, Filium Dei esse Deum*

n. 30. *bonum!* Omnes Episcopi dixerunt: *anathema!*

Ulterius lecta sunt verba: *solus Potens.* S. Ambrosius dixit: *estne Filius Dei Potens, vel non?* Palladius: *nunquid, qui fecit omnia, potens non erit?* S. Ambrosius: *ergo Arius male negavit. An ipsum saltem in hoc articulo condemnas?*

Palladius: *quid ad me Arius? (*) pro me solo tibi respondeo.* Deinde factus est, *Filium Dei esse potentem, sed noluit facti*

(*) Ita etiam cum aliquando Lutheranae Confessionis viro Manuscriptum Doctoris Lutheri exhiberetur, ad interrogationem an novisset hanc manum, respondit: *quid mihi, & Luthero? was frage ich nach dem Luther?*

teri, quod sit Dominus potens. S. Am-
brosius: *homines quoque potentes sunt,*
quia scriptum est: quare gloriaris in ma-
litia tua, qui potens es in iniquitate? & ali-
bi, cum enim infirmior, tunc potens sum.

Sæculum IV.
A. C. 381.
n. 32.
Psal. 51. 3.
2. Cor. 12.
10.

Peto a te, ut confitearis, Christum Filium
Dei esse Dominum Potentem, aut contra-
rium probes; quippe ego, dum dico, Pa-
tris, & Filii unam esse potentiam, dico,
Filium Dei æque esse potentem, ac Patrem.
Palladius: *dixi jam: respondemus vobis*
in hac disputatione, sicut possumus; soli
vultis esse iudices, & partes. Modo non
respondemus, sed in Concilio universali re-
spondebimus vobis. S. Ambrosius: *Ana-*
thema illi, qui negat, Christum esse Domi-
num Potentem. Omnes Episcopi dixe-
runt: *Anathema!*

§. XIV.

Æqualitas Filii Dei.

Tunc attributum Judicis ad examen re-
vocatum, & Palladius fatebatur, Fi-
lium Dei esse omnium Judicem. Sed
subjunxit: *alius dat, alius accipit;* vo-
lens indicare, Patrem Filio dedisse judi-
candi potestatem. S. Ambrosius dixit:
An ei gratia, vel natura dedit hanc pote-
statem? nam ista potestas etiam homini-
bus tribuitur. Palladius: *an dicis Pa-*
trẽ majorem esse, vel non? S. Ambrosius
videns, quod disputationem detorquere

6. 3.

Hist. Eccles. Tom. IV, Uu vel